

249

DECYZJA Nr 561/MON MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

z dnia 6 grudnia 2007 r.

w sprawie organizacji żywienia

Na podstawie § 1 pkt 8 lit. a i c oraz § 2 pkt 14 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 lipca 1996 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Obrony Narodowej (Dz. U. Nr 94, poz. 426) ustala się, co następuje:

1. Decyzja określa szczegółowe warunki organizacji i zabezpieczenia żywienia w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz kompetencje organów wojskowych w tych sprawach.

2. Użyte w decyzji określenia oznaczają:

- 1) norma wyżywienia — określona w odrębnych przepisach ilość środków spożywczych przysługujących żołnierzowi w ciągu doby;
- 2) wartość pieniężna normy wyżywienia — wartość produktów spożywczych, w średnich cenach zakupu, wchodzących w skład zasadniczej lub dodatkowej normy wyżywienia;
- 3) norma rzeczowa — określona ilość oraz rodzaj środków zaopatrzenia żywnościowego, niezbędnych

- do prawidłowego funkcjonowania urządzenia, pomieszczenia lub obiektu;
- 4) wartość pieniężna normy rzeczowej — wartość środków zaopatrzenia, liczonych w cenach zakupu, wchodzących w skład normy rzeczowej;
 - 5) gospodarka rozliczeniowa — system planowania i rozliczania kosztów żywienia oparty o wartości pieniężne norm żywienia;
 - 6) gospodarka materiałowa — system planowania i rozliczania zużycia środków zaopatrzenia żywnościowego oparty o normy żywienia i normy rzeczowe;
 - 7) cena rozliczeniowa — cena ustalona dla produktów żywnościowych pochodzących z zapasów wojska i przeznaczonych do spożycia, odpowiadająca cenie produktów świeżych, niezbędnych do przygotowania porównywalnego produktu lub potrawy;
 - 8) dodatek wyrównawczy — różnica pomiędzy faktyczną wartością normatywnych produktów spożywczych a wartością pieniężną danej normy żywienia;
 - 9) limit finansowy — iloczyn wartości pieniężnych i ilości norm żywienia wydanych w określonym czasie;
 - 10) ryczałt zaopatrzenia — roczne nakłady jednostki wojskowej prowadzącej gospodarkę żywnościową, ustalone w oparciu o wartości pieniężne norm rzeczowych;
 - 11) równoważnik pieniężny — kwota wypłacana żołnierzowi w wysokości równej wartości pieniężnej przysługującej mu normy żywienia;
 - 12) punkt żywienia kadry — miejsce żywienia osób uprawnionych, realizowanego w systemie gospodarki rozliczeniowej, według normy żywienia stosowanej w jednostce wojskowej prowadzącej gospodarkę żywnościową;
 - 13) stołówka wojskowa dla kadry — wyodrębnione pod względem lokalowym i technologicznym miejsce żywienia, w którym realizuje się żywienie osób uprawnionych w systemie gospodarki rozliczeniowej, według normy żywienia ustalonej przez dowódcę jednostki wojskowej prowadzącej gospodarkę żywnościową, w oparciu o odrębny jadłospis;
 - 14) polowa paczkowana norma żywienia (paczkowana racja żywnościowa) — określona normami wojskowymi ustanowionymi przez Ministra Obrony Narodowej ilość i asortyment produktów spożywczych przysługująca żołnierzowi w ciągu doby, umieszczona w jednostkowym lub wspólnym opakowaniu, przeznaczona na zapasy wojska;
 - 15) jednostka wojskowa prowadząca gospodarkę żywnościową — jednostka wojskowa realizująca żywienie osób uprawnionych oraz finansująca i ewidencjonująca koszty tego żywienia;
 - 16) zapasy przechowywane w celach mobilizacyjnych i wojennych — zapasy wojska, utrzymy-

wane w jego magazynach lub gospodarce narodowej, przeznaczone na mobilizacyjne rozwinięcie sił zbrojnych i na czas wojny;

- 17) osoby uprawnione — żołnierze Wojska Polskiego oraz pracownicy wojska a także żołnierze i przedstawiciele państw obcych korzystający z żywienia na podstawie odrębnych przepisów i porozumień.

3. Zaopatrywanie w produkty spożywcze przeznaczone na zapasy wojska realizowane jest w systemie scentralizowanym, według uregulowań określonych w odrębnych przepisach, a produkty stosowane wyłącznie w bieżącym żywieniu zakupują jednostki wojskowe prowadzące gospodarkę żywnościową lub rejonowe bazy materiałowe.

4. Żywienie wojsk w czasie pokoju, z zastrzeżeniem pkt 7, odbywa się w systemie gospodarki rozliczeniowej.

5. W systemie gospodarki rozliczeniowej:

- 1) na koniec roku kalendarzowego nie może wystąpić przekroczenie przysługującego limitu finansowego na żywienie oraz środki czystości, higieny i estetyki przygotowywania i wydawania posiłków;
- 2) niewykorzystany ryczałt zaopatrzenia w sprzęt służby żywnościowej powszechnego użytku przechodzi na lata następne.

6. Środki finansowe na zabezpieczenie ryczałtów zaopatrzenia w sprzęt służby żywnościowej powszechnego użytku oraz środki czystości, higieny i estetyki przygotowywania i wydawania posiłków, wynikające z wartości pieniężnych norm rzeczowych, zapewniają właściwi dysponenci środków budżetowych.

7. Żywienie w oparciu o polowe paczkowane normy żywienia (racje żywnościowe paczkowane) jest realizowane z zachowaniem ich normatywnych wymiarów rzeczowych i rozliczane w ramach określonych dla tych norm wartości pieniężnych.

8. Paczkowane racje żywnościowe stosuje się w zamian zasadniczych norm żywienia, bez możliwości ich uzupełniania dodatkową normą żywienia ogólną — 110.

9. Zasadniczą normę żywienia operacyjną — 044 stosuje się w żywieniu osób uprawnionych, organizowanym poza granicami kraju, do czasu rozwinięcia żywienia opartego o bieżące dostawy żywności ze źródeł miejscowych lub rozpoczęcia żywienia w oparciu o międzynarodowy system zaopatrywania. Jej wartość pieniężną ustala się na podstawie cen zakupu produktów spożywczych wchodzących w skład szczegółowego wymiaru rzeczowego normy.

10. Szef Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych:

- 1) inicjuje tworzenie nowych norm wyżywienia żołnierzy bądź zmianę składu ilościowego i asortymentowego produktów spożywczych zawartych w obowiązujących normach oraz realizuje związane z tym procedury legislacyjne;
- 2) ustala szczegółowe wymiary rzeczowe norm wyżywienia na czas pokoju i wojny oraz wymiary rzeczowe normatywów produktów spożywczych utrzymywanych w zapasach wojennych;
- 3) ustala szczegółowy wymiar rzeczowy norm karmy dla psów oraz koni a także określa ich wartości pieniężne;
- 4) ustala zakres przedmiotowy stosowania cen rozliczeniowych oraz określa ich wysokość;
- 5) opracowuje projekty:
 - a) aktów normatywnych w sprawie wyżywienia,
 - b) decyzji Ministra Obrony Narodowej w sprawie określenia wartości pieniężnych norm wyżywienia, w tym ich waloryzacji; waloryzacji obowiązujących wartości pieniężnych norm wyżywienia dokonuje się, gdy z prowadzonego monitorowania cen żywności wynika, że średni wzrost kosztów żywienia wskazuje na ich przekroczenie o ponad 3%,
 - c) decyzji Ministra Obrony Narodowej ustalających asortyment i ceny rozliczeniowe produktów spożywczych objętych tymi cenami,
 - d) dokumentów normujących gospodarkę sprzętem służby żywnościowej powszechnego użytku oraz środkami czystości, higieny i estetyki przygotowywania i wydawania posiłków a także określających wartości pieniężne tych norm rzeczowych;
- 6) udziela zezwoleń na nieodpłatne żywienie osób uczestniczących okolicznościowo w ćwiczeniach i organizowanych przez wojsko przedsięwzięciach oraz uroczystościach państwowych bądź wojskowych, szczególnie z udziałem przedstawicieli Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Rady Ministrów, Sejmu i Senatu;
- 7) w wyjątkowych wypadkach, w celu dostosowania poziomu wyżywienia do wykonywanych zadań, przyznaje określony procent dodatkowej normy wyżywienia ogólnej — 110 oraz napojów — 160, na wniosek właściwego dowódcy jednostki wojskowej, przesyłany drogą służbową;
- 8) normuje rozchody żywności z zasobów wojska na potrzeby szkoleniowe i doświadczalne służby żywnościowej;
- 9) wprowadza, w ramach prób żywieniowo-użytkowych oraz na zaopatrzenie wojska, nowe produkty żywnościowe;
- 10) wprowadza do testowania projekty nowych norm wyżywienia żołnierzy;
- 11) określa, w uzgodnieniu z Dowódcą Sił Powietrznych oraz Dowódcą Marynarki Wojennej, zgodnie ze standardami międzynarodowymi, awaryjne normy produktów spożywczych i napojów

przeznaczone na wyekwipowanie niektórych samolotów i tratw ratunkowych; wartości pieniężne tych norm ustala się w odpowiednim procencie wartości pieniężnej dodatkowej normy wyżywienia ogólnej — 110;

- 12) ustala system zlecania usług żywieniowych podmiotom gospodarczym, w uzgodnieniu z Dowódcami: rodzajów Sił Zbrojnych, Dowództwa Garnizonu Warszawa oraz Komendantem Głównym Żandarmerii Wojskowej, Szefem Inspektoratu Wojskowej Służby Zdrowia, Dyrektorem Departamentu Nauki i Szkolnictwa Wojskowego i wyznacza jednostki wojskowe prowadzące gospodarkę żywnościową do jego realizacji;
- 13) jest organizatorem zdecentralizowanego systemu zaopatrywania w żywność przeznaczoną na bieżące żywienie, powierzając prowadzenie zakupów:
 - a) jednostkom wojskowym prowadzącym gospodarkę żywnościową,
 - b) Rejonowym Bazom Materiałowym, w ramach rejonowego systemu zaopatrywania w produkty spożywcze;
- 14) określa zasady i prowadzi monitorowanie cen żywności wchodzącej w skład norm wyżywienia żołnierzy, dokonuje analizy kształtowania się kosztów żywienia i oceny ich zgodności z obowiązującymi wartościami pieniężnymi norm wyżywienia.

11. Dowódcy: rodzajów Sił Zbrojnych, Dowództwa Garnizonu Warszawa oraz Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej, Szef Inspektoratu Wojskowej Służby Zdrowia i Dyrektor Departamentu Nauki i Szkolnictwa Wojskowego mogą:

- 1) w celach szkoleniowych zaplanować i wprowadzić w wytypowanych jednostkach w czasie ćwiczeń, na ściśle określony czas, system gospodarki materiałowej w zakresie żywienia wojsk, określając w nim normy wyżywienia przewidziane na czas mobilizacji i wojny;
- 2) zezwolić, w ramach przydzielonych środków budżetowych, na okresowe stosowanie norm wyżywienia w sposób odmienny niż określają stosowne przepisy, co najmniej ekwiwalentny — w celu realizacji doraźnych zadań wymagających zmian w organizacji żywienia.

12. Dowódcy: Sił Powietrznych, Marynarki Wojennej, Wojsk Specjalnych, Dowództwa Garnizonu Warszawa, Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej i Szef Inspektoratu Wojskowej Służby Zdrowia, w celu zapewnienia skutecznej kontroli nad realnością wartości pieniężnych norm wyżywienia i terminowej ich waloryzacji, wyznaczają minimum 50% jednostek wojskowych prowadzących gospodarkę żywnościową do objęcia monitorowaniem cen zakupu żywności wchodzącej w skład norm wyżywienia. Dowódcy wyznaczonych jednostek wojskowych przedstawiają Szefowi Inspektoratu

Wsparcia Sił Zbrojnych, do dnia siódmego każdego miesiąca, informacje o kształtowaniu się cen produktów spożywczych i realności wartości pieniężnych norm żywienia.

13. Dowódcy jednostek wojskowych prowadzących gospodarkę żywnościową, jeśli obowiązujące przepisy nie stanowią inaczej, decydują o:

- 1) formach stosowania norm żywienia;
- 2) rozwiązaniach organizacyjnych żywienia, uwzględniających potrzeby służby i miejscowe uwarunkowania;
- 3) powołaniu punktu żywienia kadry lub stołówki wojskowej dla kadry, określając ich organizację i zasady pracy;
- 4) zleceniu usług żywieniowych innym podmiotom gospodarczym, w całości lub w części, doraźnie — w celu zabezpieczenia zadań szkoleniowych, jeśli względy organizacyjne lub techniczne nie pozwalają zrealizować tego przedsięwzięcia na bazie stołówki wojskowej z jednoczesnym wyneogcowaniem wielkości narzutu;
- 5) organizacji uroczystych posiłków żołnierskich w dniach określonych w odrębnych przepisach;
- 6) udziale w uroczystych posiłkach, określonych w pkt 13 ppkt 5, przedstawicieli kombatantów, pracowników wojska, organów władzy administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz władz kościelnych — w ilości do 10 % uprawnionych do żywienia, nie więcej niż 40 osób w skali roku;
- 7) stosowaniu żywienia według jednakowej dla wszystkich normy żywienia, w razie występowania uprawnień żołnierzy do różnych norm żywienia, zgodnie z postanowieniami odrębnych przepisów;
- 8) wypłacie „z góry” równoważników pieniężnych przysługujących żołnierzom zawodowym i kandydatom na żołnierzy zawodowych zamiast żywienia, wykonującym zadania stałe w warunkach uniemożliwiających korzystanie z posiłków w stołówce wojskowej;
- 9) zastosowaniu dodatku wyrównawczego, o którym mowa w pkt 2 ppkt 8; dodatek ten ustala się na koniec miesiąca, gdy rzeczywisty koszt zakupu produktów spożywczych, objętych szczegółowym wymiarem rzeczowym normy żywienia, jest wyższy o ponad 3% od obowiązującej wartości pieniężnej i po ogłoszeniu w rozkazie dziennym jednostki wojskowej prowadzącej gospodarkę żywnościową stanowi podstawę do zwiększenia za ten miesiąc przysługującego limitu finansowego; dodatek dotyczy jednostek wojskowych prowadzących gospodarkę żywnościową w ramach rejonowego systemu zaopatrywania w produkty spożywcze.

14. Dowódcy jednostek wojskowych prowadzących gospodarkę żywnościową odpowiadają w podległych

im obiektach żywienia zbiorowego, w zakresie określonym w odrębnych przepisach, za:

- 1) realizację zadań związanych z wdrożeniem systemu Analizy Zagrożeń i Krytycznych Punktów Kontroli (Hazard Analysis and Critical Control Points — HACCP);
- 2) pobieranie i przechowywanie próbek żywności.

15. W warunkach wymagających odrębnego planowania niektórych posiłków, w ramach zasadniczych norm żywienia, wartości pieniężne tych norm przeznacza się w części wynoszącej: 25% — na śniadanie, 10% — na drugie śniadanie, 40% — na obiad i 25% — na kolację.

16. Żołnierze zawodowi i pracownicy wojska mogą korzystać odpłatnie z posiłków przygotowywanych, zgodnie z jadłospisem dekadowym. Przygotowywanie i wydawanie posiłków żołnierzom zawodowym i pracownikom wojska może być realizowane w:

- 1) punkcie żywienia kadry;
- 2) stołówce wojskowej dla kadry.

17. Za posiłki, o których mowa w pkt 16, żołnierze zawodowi i pracownicy wojska wnoszą opłaty w wysokości obowiązującej wartości pieniężnej normy żywienia, bądź przypadającej na dany posiłek jej części.

18. W sytuacjach uzasadnionych potrzebą przygotowania posiłków o standardzie odbiegającym od wynikającego z norm żywienia, mogą być one przyrządzane, w obiektach wymienionych w pkt 16, w oparciu o odrębny, doraźny jadłospis.

19. W przypadkach korzystania z posiłków, o których mowa w pkt 18, opłatę stanowi koszt surowców zużytych do ich przyrządzenia.

20. W uzasadnionych wypadkach, za zgodą dowódcy jednostki wojskowej prowadzącej gospodarkę żywnościową z posiłków, o których mowa w pkt 16 i 18, mogą korzystać osoby niebędące żołnierzami zawodowymi lub pracownikami wojska. Osoby te wnoszą opłaty w wysokości określonej w pkt 17 i 19, powiększone o 50%.

21. W przypadku wnoszenia opłat, o których mowa w pkt 20, odpowiednio stosuje się przepisy o podatku od towarów i usług.

22. Ceny rozliczeniowe stosuje się do produktów spożywczych przeznaczonych do żywienia osób uprawnionych w ramach rotacji zapasów żywności. Ceny te przyjmuje się do określania wartości wydanych do spożycia produktów żywnościowych, dla rozliczania należnego limitu finansowego na żywienie wojska.

23. Wielkości produktów żywnościowych przeznaczonych do spożycia w ramach odświeżania zapasów

wojska, należy ustalać na poziomie niepowodującym obniżenia obowiązujących parametrów energetycznych i odżywczych norm wyżywienia oraz walorów organoleptycznych posiłków. Rotowane zapasy produktów spożywczych przechowywanych w celach mobilizacyjnych i wojennych, których ilości przekraczają możliwości spożycia, mogą podlegać odsprzedaży poza wojsko, z uwzględnieniem postanowień obowiązujących przepisów o finansach publicznych.

24. Żywnienie przedstawicieli państw obcych przebywających w jednostkach wojskowych w celach służbowych, a także zasady organizacji, finansowania i rozliczania żywienia uczestników ćwiczeń międzynarodowych, regulują odrębne przepisy.

25. Osoby zaokrętowane w celach służbowych na okrętach i pomocniczych jednostkach pływających Marynarki Wojennej, podczas pobytu na morzu i w obcych portach, korzystają z bezpłatnych posiłków przysługujących załogom tych okrętów. Z takich posiłków korzystają również rozbitkowie podjęci przez jednostki pływające Marynarki Wojennej i Lotnicze Grupy Poszukiwawczo-Ratownicze.

26. Zasady wypłaty równoważników pieniężnych przysługujących żołnierzom zamiast wyżywienia regulują odrębne przepisy.

27. Podstawę do otrzymania wyżywienia albo równoważnika pieniężnego zamiast wyżywienia stanowi rozkaz dzienny dowódcy macierzystej jednostki wojskowej lub jednostki, w której żołnierz czasowo wykonuje zadania, określający:

- 1) wykaz imienny przyjętych lub skreślonych z wykazu żywionych;
- 2) rodzaj przysługujących norm wyżywienia;

- 3) formę stosowania norm wyżywienia;
- 4) datę przyjęcia lub skreślenia z wykazu żywionych.

28. Należności z tytułu równoważników pieniężnych oblicza się i zestawia w pododdziale, stosownie do norm i okresów, za które żołnierzom równoważnik ten przysługuje. W odniesieniu do żołnierzy niewchodzących organizacyjnie w skład pododdziałów, czynności te realizuje komórka organizacyjno-kadrowa macierzystej jednostki wojskowej lub jednostki w której żołnierz czasowo wykonuje zadania. Ustalone należności weryfikuje:

- 1) organ materiałowy — pod względem prawidłowości zastosowanej wartości pieniężnej normy wyżywienia;
- 2) organ organizacyjno-kadrowy — pod względem zgodności z rozkazem dziennym i innymi dokumentami źródłowymi w odniesieniu do pododdziałów;
- 3) pion głównego księgowego — pod względem formalno-rachunkowym.

29. Odpowiedzialnym za wykonanie decyzji jest Szef Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych.

30. Traci moc decyzja Nr 255/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 29 grudnia 2000 r. w sprawie organizacji żywienia (Dz. Rozk. MON z 2000 r., poz. 138 oraz Dz. Urz. MON z 2006 r. Nr 15, poz. 188, Nr 22, poz. 282 i Nr 23, poz. 305).

31. Decyzja wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Obrony Narodowej: *B. Klich*